

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Pogorârea Duhului Sfânt.

Sibiu, 17 Iunie n.

Prăznuim de nou minunea întâmplată înainte cu aproape două mii de ani, când asupra apostolilor, adunați la un loc, s'a coborât duhul înțelepciunii, duhul înțelegerii, duhul temerii de Dumnezeu, și primind ei darul de a propovedui evangelia lui Cristos, cuvântul dragostei și al adevărului, a început fiecare să vorbească în limba poporului pentru a cărui mântuire sufletească a fost ales din partea providenței, spre a putea fi înțeles de aceia, cărora avea să le comunice dumnezeieștile învățături ale lui Cristos.

Apostolii, până aci de un neam, de o limbă, au început, în urma darului primit de sus, să vorbească în limbi diferite, — cu streine graiuri și cu streine învățături, — astfel, că cei ce nu-i înțelegeau, ziceau că s'au îmbătat, și rostesc vorbe neînțelese. Duhul Sfânt, coborât asupra capetelor lor în chipul limbilor de foc, i-a făcut însă, ca deși oameni simpli, să poată vorbi limbi streine, ca și cum s'ar ținea fiecare acum de neamul, a cărei limbă o cunoaște, în urma darului de sus.

Minune mare, a cărei tâlcuire o aflăm în scopul pe care l-a avut în vedere Dumnezeu, și care era: ca fiecare ființă omenească să fie pusă în poziție de a putea asculta învățăturile dumnezeiești în limba sa maternă, pentru ca să le înțeleagă. Iar pentru ajungerea acestui scop, Dumnezeu nu a făcut minunea pe care asemenea putea să o facă, anume, ca întreaga populație a lumii să fie numai de un neam și o limbă, de limba apostolilor, ca să-i poată înțelege, ci întors, a făcut ca apostolii să știe și să poată vorbi în limba poporului, a cărui mântuire o doria Dumnezeu.

Iată stabilit deci din partea Dumnezeirii însăși principiul, că nu popoarele au să-și schimbe limba și

naționalitatea, ci întors, limba lor au să o cunoască bine ceice datorită și misiune au să le lumineze, să le dea învățătură și să le ducă la bine și fericire. Dreptul popoarelor asupra limbei lor, asupra naționalității lor, e deci un drept divin, de care puterile lumesti nu se pot atinge, fără să vătămăm legile eterne și neschimbăcioase ale Dumnezeirii.

În deosebi mult s'a păcătuțit în contra acestor legi dumnezeiești în statul nostru, în statul ungar, unde s'au adus legi peste legi, toate în scopul de a face, ca să se întâmple o nouă minune, mai mare decât aceea de pe vremea apostolilor, anume, ca nu oamenii singuratici, ci popoare întregi să învețe o limbă nouă, care nu e limba lor din naștere, pentru a se contopi în alt popor, spre a compune cu acesta împreună un stat, o națiune!

Dar minunile nu sunt date să le facă oamenii, ci numai Dumnezeu, cu puterea sa cea nemărginită; și astfel toate legile aduse pentru desnaționalizarea noastră remas-au fără efect, numai legi pe hârtie, căci nu poate să aibă eficacitate nici o dispozițiune omenească, care se lovește de alte dispozițiuni, de alte legi mai înalte, de legile morale!

De aceste legi morale, de legile Dumnezeirii a ținut cont și Ștefan cel Sfânt, primul rege ungar, întemeietorul statului nostru, și de ele a fost călăuzit, când a lăsat vorbă pe seama urmașilor sei, în învățăturile scrise pentru fiul seu Emeric, ca să nu răvnească să aibă un stat compus numai din un neam, fiindcă „*e slab și ușor se frânge statul cu o limbă și cu un fel de moravuri*”...

Când prăznuim deci de nou minunea cea mare a pogorării Duhului Sfânt asupra apostolilor, pentru a-i umplea de darul înțelepciunii, al înțelegerii și al temerii de Dumnezeu, să ne gândim nu numai

la misiunea grea și primejdioasă pe care au luat-o atunci apostolii asupra lor de a propovedui evangelia, ci și la faptul, că popoarele au primit dela apostoli dumnezeieștile învățături în limba lor; deci dreptul de a trăi, ca popoare deosebite, cu limba și cu obiceiurile lor, îl au popoarele dela însăși Dumnezeu, a totputernică, nu dela oameni. E drept divin deci dreptul de a ne iubi, conserva și cultiva limba, prin școală și biserică, și dreptul acesta nu poate să ni-l răpească nime. Să ne folosim de acest drept, în măsură tot mai mare! Pentru că vecinic rămâne și adevărul, că numai cine-și iubește limba și naționalitatea, știe să-și iubească și — patria!

Alegerea dela Chișineu.

Pe lângă un terorism ne mai pomenit s'a făcut eri, Joi, alegerea a doua de deputat în cercul electoral al Chișineului. Candidatul naționalist român, domnul Octavian Goga, a primit 1032 voturi, contele Wenckheim 1222. Acest din urmă a fost proclamat ales.

Deschiderea dietei. Mercuri s'a ținut consiliu de miniștri în Budapesta, în scopul stabilirii textului mesajului de tron, cu care Maiestatea Sa va deschide dieta ungară în cursul săptămânii viitoare. Astăzi prim-ministrul Khuen-Héderváry merge la Viena, cu textul mesajului de tron, pentru a-l supune aprobării Maiestății Sale. În mesajul de tron e trecută necesitatea creerii urgente a unei legi noi electorale, pe baza sufragiului universal. Tot astăzi merge la Viena și ministrul de finanțe Lukács, pentru a cere dela Maiestatea Sa aprobarea prealabilă a proiectului de lege despre indemnizare, căci guvernul va cere imediat după constituirea dietei, să i se voteze indemnizare până la votarea bugetului, pentru a ieși țara din starea de exlex. Dacă opoziția va pune pedeci votării indemnizării, se vor ține ședințe paralele, înainte de amiază și după amiază. Opoziția va sbiciui cu toată energia atrocitățile dela alegeri, și felul cum și-a compus guvernul majoritatea, prin mituire, intimidări și terorism, îl va supune unei critici amănunțite parlamentare.

Examenele la sate.

Oamenii de școală au astăzi diferite păreri asupra examenelor publice în școlile elementare române. O parte din ei află de oportunitatea sistemului examenelor publice, invocând ca motiv, că ziua examenului nu este zi de sărbătoare, deoarece ziua numită este așteptată cu temere, cu frică, nu numai din partea școlărilor, ci chiar și din partea învățătorilor. Majoritatea bărbatilor de școală este însă pe lângă ținerea examenelor publice. Noi în împrejurările date — încă trebuie să sprijinim părerea majorității.

Știm, că controla învățământului popular, la noi, nu este destul de severă, ci ea se face în cadre prea înguste, ori de tot limitate. Trebuie să mărturisim, că învățătorii români din toamnă și până primăvara târziu, ori mai bine zis până în ziua examenului final sunt lăsați la voia întâmplării. Directorii școlari, cari în cele mai multe locuri sunt preoții locali, și protopresbiterii tractuali, ca șefi-inspectori școlari, nu prea sacrifică din timp pentru vizitațiuni școlare. Dacă ici colo auzim de vizitațiuni școlare din partea protopresbiterilor tractuali, acelea sunt făcute în mod întâmplător. Nu vom prin aceasta să învinuim preoții, în calitate de directori școlari, ori pe protopopi ca șefi tractuali, căci își au și ei agendele lor de rezolvat, și așa nu le ajunge timpul fizic pentru a pătrunde în toate cauzele noastre bisericești și școlare. Cea mai mare binefacere pentru școlile noastre, cel mai salutar mijloc pentru delăturarea acestui neajuns ar fi instituirea de revizori școlari, cari să viziteze cel puțin odată într'un an fiecare școală populară dela sate și orașe, făcând rapoarte amănunțite despre starea învățământului și a școlii. Consistorul bisericei noastre — precum sunt informat, — se ocupă cu ideea instituirii revizorilor școlari. Rămâne numai să urmeze rezolvirea cauzei. Va zice poate cineva, că un învățător conștient de chemarea sa își face datoria în școală și fără a mai fi vizitat ori controlat de directorul școlar ori de protopresbiterul tractual. Să admitem că așa este. Știm însă și aceea, că învățătorul este numai un om, și în desfășurarea muncii grele educative ușor poate apuca pe căi păgubitoare învățământului. Cei chemați au datoria a servi cu sfat, cu îndigări, îmbărbătând năsuințele învățătorului, căci ție-ni-se asemanarea, învățătorii încă sunt ca actorii, au lipsă de aplauze pentru a fi îmbărbătați.

Tocmai prin acest fapt se potențează necesitatea ținerii examenelor pu-

FOIȘOARĂ.

Sandu.

— Schiță. —

— „Sandule dragă, de ce ești tu așa trist de o vreme încoace? Mi se rupe inima când te văd. Uite, mâne trebuie să pleci în străini și tu par'că pleci la groapă... Nu-mi mai amără și tu zilele, că destul năcoz e pe capul meu. Tu pleci, tăta-ne-tău de atâta timp nu ni-a mei scris nimic, soru-ta e încă mică, trebuie îngrijită, iar tu în loc să-mi mai îndulcești clipele ce le mai stai cu mine, mai rău mi le amărăști...”

A plâns apoi și s'a rugat lui Dumnezeu lelea Ioana și toată zulia era cu psaltirea în mână. Un singur flăcău îi mai rămase acasă din trei, iar acum trebuie să-l înstrăineze și pe acesta.

— „Dragul măichii, singura nădejde ce-mi mai rămăsese, și acum se duce și el. Cine o să mă mai mângâie pe mine, cine o să-mi cânte așa de frumos seara, și cine o să-mi mai cetească din cărți? Of Doamne, multe a fost să-mi trag pe lamea asta!”

La lacrimile curgeau și îi ușurau sufletul. Sandu și cu soru-sa Florica, — o co-

pilă de vr-o 5 ani — stăteau alipiți unul de altul, iar lui par'că-i era năcoz pe soartea asta atât de crudă, că îl desparte de ce are el mai scump pe lume.

— „Lasă, măicuță, nu mai plânge, ce pot eu se fac, spune și dta. Cum pot eu să fiu vesel, și cum aș putea să râd, când mă despart de ce mi-e mai drag? Când mă gândesc că atâta amar de vreme n'o să vă mai văd, și n'o să-mi mai văd locurile astea atât de dragi mie, par'că nu știu cum îmi vine, dar mă apucă o jale de toate câte las în urma mea...”

Lui Sandu i se mai ușurase un pic sufletul, i-ar fi spus el măicuței tot focul ce-l avea pe inimă, dar par'că nu îndrăzne să o mai amărăscă.

Și nici atâta nu-i spunea, dacă nu-i dedea ea prilej de vorbă. — „Așa-i viața noastră”, se gândea el, și mângâind obrajii soru-sii, căzu iar pe gânduri.

Dela poartă se auzise un boncăt, iar lelea Ioana eise afară să bage pe Joana în curte. Vaca cum intră pe poartă — cu botul întins începuse să mugească, par'că întreba unde-i este vițelul, și fără să mai ia seama la căpița de otavă ce era în curte, alergă într-o întinsoare în grajd la vițelul ei.

Lelea Ioana, după ce mulse vaca și îi puse fând în iesle, veni în casă de

aprinse focul, ca să facă ceva de mâncare să aibă și băiatul pe drum.

Sandu eise cu soru-sa Florica afară și o luă amândoi pe lângă marginea pădurii. Era o seară senină de primăvară și totul dormea, dar din când în când se mai auzea țărâșul vre-unui greș perdit în earba mirositoare. Luna bălăe, eșind de după un norăș, își revărsa razele ei dulci și argintii printre cotiturile pădurii. Țintuit Sandu stete locului o clipă, par'că ar fi vrut să nu mai treacă nici odată seara aceea atât de plăcută. Începură să i se desprindă din mintea-i învălmășită una câte una icoanele sfinte ale copilăriei.

— „Vezi tu, Florico dragă — zice Sandu — p'ăicea alergam eu primăvara după viorele și vara după căpșuni, pe aicea mi-am petrecut eu copilăria și fiecare locșor par'că este rupt din sufletul meu, toate îmi sunt dragi, ca lumina ochilor. Cum pot eu să mă despart de toate acestea, așa nepăsător? Spune tu, draga mea...”

Și sub povara atâtor amintiri rămase adâncit cu ochii perduți în luciura lunii oare cu razele sale par'că într'adins îmbrăcase pădurea atât de fantastic.

Mai reculegându-se puțin din toropeala gândurilor ce-l cuprinsese, apucă bișnor pe soru-sa de mână și se întoarse cu ea către casă.

Când intră înăuntru, mama lor tocmai isprăvise de dereticat și sta abătută la masă cu oiașul în mână.

— „Pe unde ați fost, de ați stat atâta?”

— „Mi-am luat rămas bun, mamă, dela locurile iubite,” — răspuse Sandu oftând.

Dupăce cînară, mai povestiră una alta, până târziu.

— „Culcați-vă dragii mamii, că e târziu, și mai ales tu Sandule, odihnește-te ca să nu fii obosit pe drum. Ziceți rugăciunile și vă culcați!”

S'au culcat amândoi copii, numai ea a mai rămas să vegheze. Cu ochii perduți pe oiașul cu slove vechi, îndurerată mamă se ruga lui Dumnezeu, să-l păzească bine și să-l ferească de ispite.

Tocmai târziu — după miezul nopții — se așeză și lelea Ioana să se culce, iar somnul cu aripile lui binefăcătoare — îi mai conținu o clipă amarul ce-l purta în suflet, sărmana mamă.

A doua zi, lelea Ioana, cu ochii stânși de plâns, îi mai băgă mai una, mai alta în desagi, lui Sandu, iar el se mai uită odată peste atestatul dela școală și peste hârtiile cari ile dase dela primărie, să vadă dacă le are toate în regulă.

Fiind gata, toți trei porniră către gară. Vântul începuse să miște crengile

blice anuale. Examenale publice trebuie să fie zile de sărbătoare, cari nu trebuie așteptate cu temere și cu frică, ci cu bucurie. Acesta este secerișul spiritual al învățătorilor. Cu prilejul examenelor publice ne putem câștiga convingerea, că sămânța aruncată de învățător în decurs de un an căzut-a în pământ fructifer ori nu? Protopresbiterii tractuali, ca conducători ei examenelor, se vor putea convinge despre sporul ce au făcut copiii în studiu, despre ținuta, istețimea și capacitatea învățătorului. Părinții copiilor se vor simți satisfăcuți și mângâiați, când vor vedea că odraslele lor progresa în cele bune și folositoare. Și în fine poporul se va convinge tot cu acest prilej, că învățătorii nu sunt niște lefegii impuși de biserică ori de lege, ci ei sunt adevărați sfetnici luminători pentru masele popoarelor.

Ghimbașanul.

Din dieceza Caransebeșului.

Fondul eparhial special.

Institutul de credit și economii „Banca Poporală” din Caransebeș a pus la dispoziția consistorului diecezan din profitul său curat suma de 400 cor. care sumă s'a adăugat la „fondul eparhial special” înființat de Prea Sfinția Sa Domnul Episcop diecezan Dr. Miron E. Cristea.

„Banca Poporală” este primul institut de credit românesc, care — înțelegând lipsurile cu cari are să lupte consistorul diecezei Caransebeșului — a donat și în acest an ca și în trecut frumoasa sumă de 400 cor. spre scopuri culturale bisericești.

Pentru acest dar marimos consistorul diecezan se simte îndemnat, să exprime direcțiunii numitei bănci și pe această cale mulțămile sale, dorind, ca acest dar nobil să servească drept exemplu celorlalte institute ale noastre.

Primul preot apoi în dieceza Caransebeșului, care a alergat să contribuie și el cu obolul său la sporișirea „fondului eparhial special” este părintele George Popa din Greovaț.

Sfinția Sa a dăruit pe seama acestui fond 500 cor. în 5 acții dela „Banca Poporală” din Caransebeș.

Prea bunul Dumnezeu să-i sporească avutul, ca să mai poată face astfel de donațiuni, cari se laudă de sine.

Iubirea de oameni.

De I. Slavici.

Cultivând prin purtarea de grije pentru plante și pentru animale, simțământul compătimirii, deschidem inimile și pentru iubirea de oameni, căci e lucru firesc, că cel ce cruță plantele și are slăbiciune pentru animale, să fie milos față cu oamenii.

Nu sunt cu toate acestea rari oamenii, care-și petrec viața purtând grije de plante și de animale, dar nu pot să-i suferă pe semenii lor și își petrec viața în retragere îndărătnică.

copacilor de pe marginea șoselei, iar pulbera se ridică într'un joc sălbatic în aer, acoperind fețele drumetilor ca cu o mantie cenușie.

Străbătând drumul, ajunseră în sfârșit la gară. Tocmai sosise trenul. Sandu se îndesă printre călători să și scoată bilet, iar mamă-sa și cu Florica rămase în sala de așteptare, și din ochii lor se prelungeau lacrimile binefăcătoare. Sandu după ce se întoarse cu biletul, își luă rămas bun dela mamă-sa și dela soru-sa.

— „Să-mi scrii, Sandule, cum vei ajunge, și să nu faci și tu ca frații tăi”.

Lui Sandu i se păreau prea grele cuvintele mamei lui. El atâta are pelume mai drag și cum s'ar putea să nu-i scrie? O! are să-i scrie scrisori, și are să o mângâie cu vorbe bune, cum n'a mai făcut alt copil pe lume. Și ne mai având cuvinte să-i răspundă, izbucni într'un hohot de plâns, bietul Sandu.

Mamă-sa netezindu-i obrazii, îl sărută pe frunte, îl sărută pe soru-sa, își luă încă odată rămas bun, apoi se urcă în tren. Mașina se puse în mișcare iar lelea Ioana și cu Florica se întoarseră către casă, ducând în sufletul lor dorul sfânt de copil și de frate.

El. Măgean.

Asemenea oameni înstrăinați de semenii lor pot să fie în toate privințele buni patrioți devotați, chiar gata totdeauna de a aduce jertfe, ca să aline suferințele altora, dar sunt aspri și neiertători, le fac toate silindu-se pe sine, ca să nu fie nevoiți a-și face muștrări și nu cunosc mulțămirea bunei fapțiuri.

Sunt așa numiți misantropi, totdeauna pesimiști, în gândul cărora omul e o ființă urâtă și pornită spre răutăți, iar viața e un fel de spășire, căreia are fiecare să i se supună cu răbdare, chinându-se însuși pe sine.

Cuprinși mereu de durerea de a fi, ei caută mângâiere în mulțămiri impersonale și, ca să o poată avea, sunt stăpâni pe sine, gata de a-și face în toate împrejurările datoria, totdeauna corecți, oameni cu desăvârșire buni și nesuferiți numai prin neînduplecata lor stăruință, ca și alții să fie ca dâșii.

Lipsiți însă de educațiune rațională, și mai ales de cultură în ceea ce privește simțământul de compătimire și iubirea către natură, oamenii astfel înstrăinați de semenii lor se îndărătesc și se fac dușmani ai neamului omenesc, sunt cuprinși cu atât mai vârtos de durerea de a fi, și-și caută compensațiune în mulțămirea diavolească de a fi săvârșit fapte, prin care le fac și altora nesuferită viața.

Această posomorâtă stare sufletească nu poate să fie decât urmarea suferințelor prea mari. Ea se produce la oameni, care au fost horopsiți în timpul copilăriei, au suferit mari nedreptăți, au avut multe și grele desamăgiri, s'au luptat cu patimi mari ori au fost chinuți de boli îndelungate și dureroase, care li au înădorit viața.

Nu mai încapă nici o îndoială, că această predispozițiune sufletească e împreunată cu anumite degenerescențe în organismul trupesc, și că aceste se pot transmite prin moștenire.

Cei mai mulți făcători de rele es din copii părăsiți, împinși încoace și încolo, și chinuți, mai ales nelegitimi, ori chiar lapădași, și criminologii au constatat, că ei sunt aproape toți stigmatizați încă din naștere, predestinați în vârtutea unor degenerescențe fizice să-și petreacă viața în rele fapțiuri.

Acest fel de a vedea e împotriva judecării sănătoase, căci el ia efectul drept cauză.

Nu însuși prin sine, ci numai în comparațiune cu alții e omul bun ori rău.

Nebunul e într'aiurea, nu poate nici să fie seamă de realitatea împrejurărilor, nici să se stăpânească pe sine, un om bolnav sufletește și trupește, nebun fără ca să fie rău, făcător de rele, fără ca să aibă vre-o vină. N'avem decât să-l vindecăm trupește, pentruca să se facă din ne-bun iar bun.

E însă lucru știut, că primul semn de nebunie e pierderea simțământului de dreptate. Fapta rea e deci un act de nebunie și făcătorul de rele, în timpul, când săvârșește fapta ori stăruie asupra ei, nu e în toată firea, ci un smintit cu atât mai primejdios, cu cât mai des îi vin „furiile” și cu cât mai stăruitoare sunt ele. El e bolnav, iar cauza boalei e lipsa de purtare de grije, viețuirea nerățională, petrecută în sbuciumări și în excese de tot felul.

Dacă sunt dar copii, care în urma păcatelor săvârșite de părinții, bunii ori străbunii lor intră stigmatizați în lume, ei au nevoie de o mai stăruitoare purtare de grije, de mai multă iubire, de o mai rațională viețuire, de o mai neistovită bunăvoință și de o mai deplină cultivare a simțământului de compătimire, ca să nu și piardă firescul simțământ de dreptate. Ei se fac, dacă se fac, oameni răi, nu pentrucă s'au născut stigmatizați, ci fiindcă au fost lipsiți de purtarea de grije, pe care o cereau dela alții și s'au resvrătit asupra celor ce nu li-au dat-o.

Cel ce a avut parte de educațiune în toate privințele nu poate să nu-și iubescă semenii, căci, pornită din iubirea de oameni, educațiunea în toate amănuntele ei numai prin iubire se poate face și tot iubirea de oameni e și cel mai culminant rezultat al ei. De aceea în societățile bine așezate oamenii toți sunt interesați, că copiii să aibă parte de bună educațiune, și toți se socotesc educatori pentru ori și care copil.

Fiind vorba de simțământul comun, nu avem să înțelegem iubirea ce ni se cere prin vorbe „Iubește pe deaproapele tău, cum te iubești pe tine însuși”, căci aceasta e caritate, nici iubirea celor ce strigă „Libertate, egalitate și fraternitate”, căci aceasta pornește din egoismul nemăsurat al celor ce se simt jigniți în libertatea lor de a profita de slăbiciunile altora, puși mai prejos de cum țin să fie socotiți ori tratați fără cuvenita dragoste frățască.

El chestiune de egoism să fi în toate împrejurările, deci și ea cetățean, om cum

se cade, corect și respectuos față cu ori și cine, să te folosești de drepturile tale fără ca să jignești pe alții, să-ți faci fără șovăire datoriile, să aduci la nevoe chiar jertfe, deci să tratezi pe toți oamenii ca frați de o potrivă cu tine, căci așa te străcori mai ușor prin lume și o să-ți meargă mai bine.

Acesta e patriotismul omului cu bun simț practic ce ține la țara, în care se simte bine, ori și care ar fi ea, și dorind să se pună bine cu toată lumea, strigă cu bună credință „Libertate, egalitate și fraternitate”.

Cel ce îi iubește însă pe oameni, își dă foarte bine seamă, că ei nu sunt de loc egali și nu pot prin urmare să aibă aceeași libertate. El însuși nu dă nici o dată ceea ce i se cere, ci fie mai puțin, fie mai mult, după cum îl iartă puterile; dragostea frățască-l va îndruma dar, ca pentru cei slabi și neajutorați să ceară crutare și ocrotire, pentru cei rău porniți priveghere neadormită, și libertate numai pentru cei ce sunt stăpâni pe sine.

Pe oamenii singurateci îi trece cu vederea și milă nu are, căci gândul lui e îndreptat spre binele obștesc, căruia îi jertfește la nevoe și pe cel mai nevinovat individ.

Simțământul comun, care se revarsă asupra rasei și în cele din urmă asupra întregului neam omenesc, iubirea de oameni se dă pe față ca egoism în purtare de grije pentru ușurarea traiului omenesc. Din acest egoism omenesc pornește invențiunile și descoperirile de tot felul, așezămintele culturale, industriale și comerciale, toate silințele încordate, pentru ca oamenii, ori și unde ar fi ei, să-și poată satisface cu cât de puțină osteneală trebuințele. Dacă dar cei ce iau parte la aceste silințe sunt săltați, o legitimă repulsiune se produce în fața celor ce într'un fel ori într'altul sporesc greutatea viețuirii, și cu cât mai multe sunt nevoile, cu atât mai aspră e forma, în care egoismul omenesc se dă pe față.

Încă mai aspră e forma, în care se dă pe față amorul propriu omenesc. Cel ce iubește pe semenii săi, se simte jignit când ori și care om e atins în dignitatea lui, ori se înjosește el însuși pe sine.

Jignirea e cu atât mai adâncă, cu cât cel ce e atins ori se înjosește nu-și dă și el însuși seamă despre aceasta. Din această jignire pornește întreaga muncă uriașă ce se săvârșește spre a ridica nivelul moral și intelectual al întregului neam omenesc, pentruca în ori și care om el să se prezinte în deplina lui dignitate.

Nu mai e vorba de familii ori de clase sociale, nici de popoare ori de state, care se socotesc în legitimă apărare nedreptății, și se apără de ele, ci de acea dreptate absolută, pe care poporul roman, la începutul vieții lui atât de intolerant a precizat-o în „jus gentium”, de „pax romana”, pe care Vergiliu o laudă în vorbe atât de calde.

Cu cât mai departe străbate și cu cât mai multe inimi stăpânește iubirea de oameni, cu atât mai ferită de suferințe e viețuirea aici pe pământ și cu atât mai vârtos se ridică omul mai presus de grijile zilnice.

Acest dor de universală înălțare e ambițiunea omenească, din care pornește ori și ce îndemn spre muncă intelectuală, atât în știință, cât și în artă.

Omul stăpânit de egoism, ori înstrăinat de semenii săi, caută în știință și în artă propria sa mângâiere, și numai cel pătruns de iubirea de oameni ostenește pentruca, împărțându-le tuturor mulțămirea sa, să ducă neamul omenesc înainte, spre desăvârșirea visată de dânsul.

Din România.

Societatea ortodoxă a femeilor române. În București s'a constituit deja „Societatea ortodoxă națională a femeilor române”, cu menirea de a apăra credința strămoșească în contra uneltirilor propagandei catolice. O asemenea societate ortodoxă se va înființa în curând și în Iași, a doua capitală a regatului român, și probabil și prin celelalte orașe mari ale României. Prezidentia societății ortodoxe din București a adresat publicului român de pretutindenea următoarea chemare:

„Doamnele române, văzând cu mâhnire neajunsurile creșterii ce se dă fiilor patriei, din punctul de vedere religios și național, și simțind pericolul de care țara și neamul sunt amenințate prin aceasta, cum și prin faptul, că copilele noastre se încredințează în parte unor institute streine, — au crezut de datoria lor a înființa o societate în scopul de a cultiva în tinerime sentimentele religioase și naționale, care sunt și trebuie să fie temelii educațiunii patriotice și podoaba neamului.

Străns unite, într'un gând și suflet pentru întărirea credinței strămoșești și a conștiinței naționale, chemăm pe toți bunii Români a da sprijinul lor operai într'adevăr românești ce s'a făcut prin întemeierea „Societății Ortodoxe Naționale a Femeilor Române”. Obolul fiecăruia, cât de mic, va fi primit cu recunoștință, pentru că va contribui la înființarea de grădini de copii, de școli și a unui institut de creștere a fiicelor române, care va fi pus sub privileghele imediate a doamnelor din societate.

Sus inimile, femei române! Cu inimă și cu stăruință să lucrăm mână în mână, pentru aducerea la îndeplinire a frumosa scopuri ce urmărește această societate, chemată la viață de o necesitate atât de adânc simțită. În numele comitetului central, prezidenta: *Anastasia Gr. Filipescu*.”

NOUTĂȚI.

Din cauza sfintei sărbători „Pog. S. Duh” numărul proximal ziarului nostru a-pare Mercuri la orele obicinuile.

Dieta bosniacă. Mercuri s'a deschis în Sarajevo dieta provincială a Bosniei și Herțegovinei, — prin guvernorul Varesanin, general de corp în armata austro-ungară.

Dela „Asociațiune”. Biblioteca mult regretatului Dr. I. Mera, fost medic în Karlsruhe, bine apreciatul scriitor român, a trecut în proprietatea „Asociațiunii” noastre din Sibiu, care zilele trecute a primit cărțile și le-a încorporat la biblioteca „Asociațiunii”. Sunt peste treisute de volume, toate frumos legate, de cuprins parte literar, parte științific.

Bursa Șaguna urmând a se acorda în cursul lunii Iunie, tinerii teologi din Ardeal sau Ungaria care ar dori să o dobândească sunt înștiințați, că la 29 Iunie st. v. (12 Iulie st. n.) se va aduna la București comisiunea compusă din păr. Arh. I. Scriban, dl N. Dobrescu (prof. la facult. de teol.) și dl N. Iorga care va examina lucrările scrise și tipărite pe cari le vor prezenta candidații, cari vor fi examinați și oral. Examinarea se va face începând cu orele 9 dimi. în localul Ligii din str. Lueger, 1 (fostă Fântânei).

„Lupta” din Budapesta continuă a ne insulta și a ne învinovăți cu fapte pe cari nu le-am săvârșit. Poftescă și insulte mai departe, noi pentru „Lupta” nu mai avem nici un cuvânt de spus. Avem însă pentru confrății dela „Tribuna” și dela „Drapelul”, cari nu ne aprobă pasul întreprins de a ne răfui cu cei dela „Lupta” pe calea judecătorei. Anume, i-am întrebat, dacă aprobă insultele pe cari ni le-au adresat cei dela „Lupta”, tonul sălbatic în care discută această rușine a presei românești cu noi? Da ori nu? ...

Teatru român în Sibiu. Artiștii noștri, doamna și domnul Bărsanu, apoi dl I. Dordea, vor da două reprezentațiuni teatrale în Sibiu, Mercuri și Joi, săptămâna viitoare, adică în 22 și 23 Iunie n. Atragem din vreme atențiunea publicului nostru asupra acestor două seri de artă națională română.

Proc'sele „Gazetei Transilvaniei”. Dl Dr. Sever Dan fusese osândit din partea curții cu jarați din Murăș-Oșorheiu la temniță ordinară de 4 luni pentru un articol, în care vorbea despre prigonirea presei noastre de către procurori. Curia a schimbat pedeapsa aceasta în amendă de 500 de coroane. — Absolutul de teologie Augustin Folea, condamnat de tribunal la 2 luni temniță de stat, a fost achitat la Curie.

† Alexandru Dobrescu, fost protopop gr. cat. al tractului Sebeș, în al 69-lea an al vieții și al 40-lea al preoției a încetat din viață Marți în 14 Iunie st. n. la orele 2 p. m., fiind împărțit cu sfintele taine ale muribunzilor. Rămășițele pământești ale defunctului au fost înmormântate Joi în 16 l. c. la 4 ore după amiază dela locuința din strada Kun Géza Nr. 4 Deva.

Concert. Școala de muzică a dnei Victor Heldenberg și a dsoarei Elsa Heldenberg va da Duminecă, în 19 Iunie n. între orele 11—12 și jum. s. m. un concert în sala primăriei sibieni. La concertul acesta, care se ține în folosul fondului de pensiuine al orchestrei orașenești, și-au oferit concursul binevoitor domni Novak, dirigent și Koricianski, funcționar de bancă. Bilete se vând în librăria G. Meyer.

Medic român în Borsec. Dl. Dr. R. L. Crăciun, fost medic în Carlsbad în Boemia, s'a stabilit la băile erdenele din Borsec, unde dă consultațiuni în „Villa Pax“.

Atentat în Saraievo. Când Varesanin, șeful provinciei, se întorcea la casa după deschiderea camerei în 15 Iunie, un social-democrat cu numele Bogdan Zeraioi a tras asupra lui 5 focuri de revolver fără să-l nimerească. Atentatorul s'a împușcat cu al șaselea glonț și a murit imediat.

In comuna Păunosa, tractul Hune-dorei, a fost furtună mare în 1 Iunie v. c. cu fulgere și tunete. Fulgerul s'a descărcat asupra turnului bisericii și l-a dărâmat de tot. A stricat și coperisul și ușa și a spart și zidul bisericii. Așa ni se scrie de acolo.

Intrunire colegială. Conform înțelesului nostru din 1903, avizez pe foștii mei colegi ai seminarului „Andreian“ de atunci, a ne vedea la întrunirea colegială în 29 Iunie n. a. c. în Sibiu, tot acolo de unde acum 7 ani ne-am despărțit. Boian, în 15 Iunie n. 1910. *Pompiliu Popa, învățător.*

Călătorie de studii. Un grup de studenți absolvenți dela liceul nostru din Brașov va face zilele acestea sub conducerea profesorilor o excursiune de studii în: Veneția, Florența, Roma, Tivoli, Neapolea și Pompei.

Greva tipografilor s'a sfârșit aproape pretutindeni, ajungându-se la înțelegere între patroni și culegători. Astfel ziarele apar de nou în extensiunea, care au avut-o înainte de grevă.

Darul Reginei. La începutul lui Iulie st. n. se întrunesc în Germania toți cântăreții de pe valea Rhinului. M. S. Regina Elisaveta a României va oferi cântăreților din Neu-Wied, orașul său natal, ca premiu, o statuie în bronz, reprezentând pe Suverana română stând pe un jet. Această statuie a fost comandată talentatului sculptor Oscar Späthe. Ca motto, în bronz, M. S. Regina a pus în nemțește următoarele: „Cântăreților de pe Rhinul meu. Să trăiască scumpul meu oraș natal Neu-Wied“.

Luptă în contra corupției. Cunoscutul miliardar american Sprickels a început o campanie energetică în contra corupției, la care se dedau funcționarii publici de acolo. Spre a avea un rezultat în lupta întreprinsă, Sprickels va face o călătorie în Europa, spre a studia mijloacele folosite aici pentru împiedicarea corupțiunii funcționarilor. Sprickels este secondat în acțiunea sa de un mare număr de milionari americani. Păcat că nu a venit la noi pe vremea — alegerilor pentru dietă!

Furtună mare. Din Berlin se telegrafează, că Luni a fost acolo furtună mare, cu fulgere și cu trăsnete, sara la orele 7. Trăsnetul a ucis 6 persoane, a vulnerat greu 17 oameni, iar ușor răniți au rămas vre-o 80 persoane.

Espozitie de invențiuni. Societatea pentru încurajarea invențiilor în Austria, cu sediul la Viena, va face în 1911 o expozitie de invenții. Un comitet a început lucrările pregătitoare. Expозиția va cuprinde invențiuni naționale și străine, brevete în Austria. Vor fi mai multe secțiuni: pentru invenții ce nu au fost exploatate, și pentru cele în parte exploatate. O secție specială va fi destinată aviațiunii și sportului.

In interesul comunicației. Comisiunea administrativă a comitatului Hune-dora a hotărât să înainteze ministerului o adresă, în care să ceară o schimbare potrivită în mersul trenurilor pe linia Hațeg—Caransebeș.

Ciocnirea. Două trenuri de marfă s'au ciocnit Luni între stațiile Bratca și Bucea. Din personalul trenului au fost omorâți 4, și răniți 6 inși. Mai multe vagoane s'au sfărmat. Morții au fost duși la Oradea-mare, unde li s'a făcut înmormântarea.

Lepros. În Neoplanta s'a ivit zilele acestea un evreu, care avea pe față niște bube grețoase. Dotorul au constatat, că tinărul evreu este atins de lepră. Poliția l-a expedit îndată înapoi la Palestina, de unde sosise. S'au luat măsurile trebuincioase de desinfecție atât în oraș, cât și în vaporul pe care a călătorit la Neoplanta.

O veche statuie. În Roma, aproape de Porta maggiore, cu prilejul punerii fundamentului la o clădire, s'a găsit într-o adâncime de nouă metri o frumoasă statuie grecească înaltă de doi metri și jumătate. Statua reprezintă pe împăratul August ca Pontifex maximus aducând jertfa.

Dela meetingul de aviațiune. În concursul de Duminecă dela Budapesta aviației Paulhan, Kinet și Engelhardt au sburat având pe aeroplan câte un pasager. Prețul călătoriei prin văzduh a fost pe aeroplanul lui Paulhan 5 mii de franci de un pasager, pe al lui Kinet ceva mai ieftin: cincisute de coroane, și gratuit pe al lui Engelhardt, care e căpitan în armata prusiană.

Manuscript găsit. Zilele trecute a fost găsit în masa de scris a cântăreței răposate în Paris, Paulina Viardot, un roman în manuscript, care este opera scriitorului rus Ivan Turgheniev. Romanul poartă titlul „Viața pentru artă“ și conform dispozițiilor artistei va putea fi dat publicității abia după zece ani dela încheierea ei din viață.

Revoluție pentru bere. Faptul că berăriile din Bavaria au urcat cu doi bani prețul unui litru de bere, a provocat o veritabilă răscoală a locuitorilor bavarezi. Nu numai că muncitorii au declarat să nu mai bea de loc bere, dar în mai multe localități au dat foc caselor berarilor. Beutorii de bere pretind restabilirea vechiului preț al berii bavareze.

La fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace al „Reuniunii meseriașilor români din Sibiu“ au mai dăruit: Pompiliu Predovici, paroh (Vingard) 1 coroană; Nicolae Petruțiu, funcționar de bancă (Săliște), din privilegiul căsătoriei sale cu dsoara Stănuța Răuciu 5 cor., dsoara Letiția Imbăruș 1 cor., Dr. Stefan Mircan, catihet (Făgăraș), din privilegiul luării doctoratului în științele filosofice 5 cor., Demetriu Pulea, paroh (Beșe) și soția sa Sofia 1 cor., Ioan Oprea, paroh (Ișvin), soția sa Maria năș. Rusu (Ida-mare) și fiul lor Miron 5 cor., Naftanail Pulea, învățător (Stena) 1 cor. și Ioan Hedu, sodal măsar 20 bani.

Piticii. Expediția întreprinsă din inițiativa uniunii ornitologice engleze, pentru a cerceta munții din Noua-Guinea, a dat rezultate antropologice interesante. La o înălțime de șase sute de metri s'a găsit o rasă de oameni pitici și cu totul negri la față și la corp. Piticii au o statură de un metru și 27 centimetri, nasul lat și părul creț, întocmai ca arapii. Sunt nomazi, trăiesc din vânat și pescuit. Au săgeți cu vârfurile otrăvite. Nu știu socoti, decât până la numărul trei; dar sunt veseli, prietenoși și primitori de oaspeți. Trăiesc în monogamie și nu au înclinări canibalice. Învățați englezi așteaptă cu interes să aflu amănunte dela membrii expediției asupra noilor pitici descoperiți.

Petrecere în Abrud. Reuniunea femeilor din Abrud, Abrud-sat și jur învitată la petrecerea de vară ce o aranjază Luni la 20 Iunie 1910 st. n. (a II-a zi de Rusali), în grădina „Ūrmösy Sándor“ din Abrud. Începutul la orele 4 după prânz. Prețul de intrare: 2 cor. de familie și 1 cor. de persoană. Venitul curat e în favorul Reuniunii. Suprasolviri și contribuiri se primesc cu mulțămire și se vor chita în zi-ristică.

E interesant anunțul de noroc al lui S. Heckscher senr. Hamburg, din numărul acesta al foii noastre. Această casă și-a câștigat un renume bun prin solvirea promptă și discretă a sumelor câștigate, atât aici cât și în împrejurime, încât pe oricine îl facem atent asupra anunțului de pe pagina a patra a acestui ziar.

Curs de muzică pentru învățători.

Oficiul protopresbiterial român ortodox din Lugoj, dă următorul comunicat:

În conțelegere cu dl. I. Vidu învățător în loc, — cu începere din 18 Iunie st. vechiu (1 Iulie n.) a. c. deschidem un curs de muzică pentru învățători. Acei dui învățători, cari vor lua parte la acest curs, sunt invitați a lua la cunoștință următoarele:

1. Profesor propunător va fi învățătorul din Lugoj I. Vidu.
2. Prelegerile se vor începe la 18 Iunie st. v. (1 Iulie n.) a. c. și vor dura până în 18/31 Iulie, (o lună).
3. Oarele de prelegere se vor ține în fiecare zi dela 9—11 a. m. (afară de Duminecă și sâmbătoare). Timpul de după amiază e rezervat pentru deprindere și studiu.

4. Fiecare participant este anunțat, că la sosire să fie provăzut cu o violină. Aceia, cari au practicat flautul, se pot lipsi de violină, înlocuind-o cu acesta.

5. La finea cursului fiecare participant va primi un atestat oficial, cu calul din partea oficiului protopresbiterial român ortodox din Lugoj, subscris de șeful acestui oficiu și de profesorul propunător I. Vidu. Dorim prin aceasta, ca dui învățători să-și poată atesta participarea la acest curs și capacitatea în studiul muzicii.

6. Taxa de înscriere e 20 cor. (douăzeci coroane) și are să fie trimisă la adresa Dlui I. Vidu învățător în Lugoj (Krássó-Szörény m.) cel mult până la 18/26 Iunie a. c. Aceasta va servi totodată ca aviz de înscriere.

7. Participanții vor avea cuartir gratuit în internatul de aici. Viptul îl vor primi tot la internat pe lângă o taxă de 40 cor. (patruzeci coroane) plătită anticipativ pe întreg timpul cursului. Ceice eventual își vor avea cuartirul și viptul pe la rude ori canoscuți, — au să avizeze deodată cu trimiterea taxei de înscriere.

8. Interniștii au să-și aducă cu sine o perină, un lepedeu și o acoperitoare.

Lugoj, la 9/22 Maiu 1910.

Dr. George Popovici
protopresbiter.

Ioan Vidu
învățător.

Din public.†)

Terminarea unui proces.

Onorată Redacțiune! Amăsurat promisiunii date cetitorilor în Nr. 50 al „Telegrafului Român“, că în urma atacurilor nesfârșite din „Țara Oltului“ asupra mea, ca paroh și protopop al Făgărașului, voi intenta proces de calumnie la tribunal, — mă simțesc îndatorat a pune cetitorii în curent cu rezolvarea acestei afaceri, și anume:

La pertractarea fixată înaintea curții cu jurați pe 9 Iunie 1910 în Târgul Mureșului — cerând ertare cei puși sub acuză pentru calumnie — datorința mea de preot și protopop a fost ca să-i ert, și așa pe lângă reînnoarea speșelor ce am avut — i-am și iertat — primind dela dâșii declarațiunea următoare:

Declarațiune.

Dupăce înaintea curții cu jurați la pertractarea finală a procesului de calumnie, ținută în 9 Iunie 1910 în Târgul Mureșului, declarând dl. protopresbiter Nicolae Borzea pe cuvântul preotesc, că dâșul nu a compus, nici nu a publicat corespondența subscrisă de „Veritas“ în foaia volantă „Răspuns“, — ne vedem îndatorați a declara, că toate afirmațiunile cuprinse în cele două epistole deschise, publicate în foaia din Făgăraș, numită „Țara Oltului“ Nr. 13 și 14 din 1909 le revocăm, și declarăm mai departe, că toate afirmațiunile din aceste epistole deschise, fiind bazate pe informațiuni greșite, sunt neadevurate, pentru care ne exprimăm regretele noastre și cerem ertare dela dl. protopop Nicolae Borzea.

Această declarațiune, esplicându-se în limba română, după înțelegere o primim și o subscriem cu mâna noastră.

Datu-s'a în Târgul Mureșului, în 9 Iunie 1910.

Înaintea noastră:
Dr. Traian Pop mp. Iosif Ciora mp.
martor.
Dr. Vancia Iosif mp. George Mandrean mp.
translator și martor.

Tot asemenea am purces și față de dl. neguțător Ioan Peia — înainte de a merge la pertractare fiind dâșul bolnav — am retras procesul dându-mi în cancelaria protopresbiterială următoarea declarațiune:

Subsemnatul declar în fața martorilor, că regret insultele aruncate asupra P. O. D. Protopresbiter N. Borzea în Nr. 21—22 din „Țara Oltului“ anul trecut și le retrătez, precum și cele referitoare la pamflet — cerându-mi scuzele.

Făgăraș, în 4 Iunie 1910.

martori:

Alexandru Belle mp.

Ioan Peia mp.

Ioan Dejenariu mp.

Matei C. Jiga mp.

Mai rămâne de deslegat o chestiune cu unele doamne cari — sub pretext că eu am publicat corespondența „Veritas“ — au aruncat multe insulte asupra subsemnatului, — și față de cari încă mă voi apăra cu demnitate, pe cale legală, la tribunal.

Făgăraș, în 14 Iunie 1910.

Nicolae Borzea
protopop.

*) Pentru cele publicate în rubrica aceasta redacțiunea nu primește răspunderea.

Cărți și reviste.

Cipariu Timotheus, teză (în l. maghiară) de doctorat, scrisă de S. Stanca, Petroșeni, tip. Muntean, 1910. O broșură de 75 pp. Cuprinde: introducere, biografie, activitatea lui Cipariu ca poet, ca istoric și ca filolog, cărți și ziare publicate de Cipariu, încheiere și lista lucrărilor consultate.

Anuarul V al școlii pop. române ortodoxe din Rășinar pe a. șc. 1909—1910 publicat de M. Frățilă, director. Conține o disertație ținută la hramul școlii de învățătorul Șerban Cioran, sub titlul: „Cum să întrebuițăm viața și puterea noastră materială și spirituală în societatea omenească“. Din datele școlare vedem că școala are o bibliotecă de 713 volume; s'au împărțit stipendii în sumă de 418 cor., precum și daruri de Crăciun potrivite la 290 de copii săraci. Școala a avut în șase clase șapte învățători și o învățătoare, toți definitiv, și a fost cercetată de 608 copii, între cari la școala de repetiție 87.

Economie.

Programul

premiării junincelor de prăsilă, aranjat de comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“.

Cu scop de a urni și încuraja adevărata propășire în economia vitelor de prăsilă, subscrisul comitet va aranja cu conlucrarea inspectoratului regesc de economie câte o premiare de juninco de prăsilă și anume Marti, la 21 Iunie n. (a 3-a zi de Rosalii) în cercul administrativ al Săliștei, iar Joi, la 7 Iulie n. (sârb. Nașterii sf. Ioan Bot.) în cercul administrativ al Cisnădiei după următorul program:

1. Marti, la 21 Iunie n., înainte de amiază, premierea se face:

a) în pășunea comună din Aciliu (lângă halta căii ferate), unde vor fi adunate junincele din Aciliu;

b) tot înainte de amiază în pășunea vițelor din „Șanta“ (Săliște), unde vor fi adunate junincele din comunele Săliște, Galeș, Tilișca și Vale;

c) în orele de după amiază în pășunea comună din Săcel, unde vor fi adunate junincele din comunele Săcel, Mag, Sibiet și Cacova. (Nu pot lua parte de data aceasta la concurență comunele Orlat și Gurarului din cauză, că junincele economilor nostri din comunele aparținătoare cercului administrativ al Cisnădiei.

2. Joi, la 7 Iulie n. c., înainte de amiază, premierea se ține în comuna Sebeșul-inferior, unde se vor aduna junincele economilor nostri din comunele aparținătoare cercului administrativ al Cisnădiei.

Atât în cercul Săliștei, cât și în al Cisnădiei, se vor împărți câte 10 sau în total 20 premii, în valoare de câte 200 cor., sau în total de 400 cor., acordate Reuniunii în acest scop de în. minister r. de agricultură și anume:

a) în cercul Săliștei: 1 premiu de 40 cor., 2 premii de câte 30 coroane, 3 premii de câte 20 și 4 premii de câte 10 cor., sau în total 200 cor.;

b) în cercul Cisnădie: 1 premiu de 40 cor., 2 premii de câte 30 coroane, 3 premii de câte 20 cor. și 4 premii de câte 10 cor., sau în total 200 cor.

Premiile, amăsurat împrejurărilor, se pot mări sau reduce.

În scopul premierii se va institui la fața locului câte un juriu ad hoc din bărbați pricepuți în economia de vite.

La premiare se va lua în socotintă priceperea dovedită în alegerea vitelor de prăsilă și cu deosebire la buna ținere și îngrijire ce s'a dat junincelor.

Juriul de premiare după terminarea lucrărilor va compune un proces verbal despre acordarea premiilor și va recerca oficiul pretorial respectiv de a împărți banii la cei premiați.

Din ședința comitetului central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“, ținută la 1 Iunie n. 1910.

Pant. Lucuța
prez.

Vic. Tordășianu
secretar.

Posta redacției.

Dlui Ioan Filipescu preot în M. Pe baza §-lui 23 din statutul organic, punctul 18, care dispune, că comitetul parohial e dator a duce protocol despre toate afacerile sale, a ține actele în ordinea cuviincioasă, și a le păstra în arhivă. Iar arhivul e doară la oficiul parohial.

Nr. 383/1910.

(197) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a Porcurea, în protopresbiteratul Geoagiuului, prin aceasta se publică nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat a venitelor preoțești.

Cererile de concurs, instruite conform normelor în vigoare, se vor înainta subsemnatului oficiu în termenul deschis, în care timp concurenții — pe lângă observarea prescripțiilor regulamentare — au a se prezenta în vre-o Duminică sau sâmbătoare în biserică, spre a cânta și predica, respective celebra.

Geoagiu-Algyógy, 28 Maiu v. 1910.

Oficiul protopresbiterat al tractului Geoagiu, în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Popovici
protopop.

Nr. 48/1910 of. par.

[194] 2-3

Publicare de licitație minuendă.

Comuna bisericească ortodoxă română Ciceu-Poeni, protopresbiteratul Dej, comitatul Solnoc-Dobâca, pe baza planului și preliminarului de spese aprobat de Prea Ven. Consistor arhid. cu datul de 6/19 Maiu Nr. 5099 Bis. 1910, dă în întreprindere prin licitație publică minuendă, ce se va ține la 8/21 Iunie a. c. la orele 2 p. m. zidirea bisericești și a unei nouă (sale de învățământ).

Prețul strigării pentru biserică e de 24.822 cor. 71 fil., iar pentru sala școlii de învățământ 2000.

Comuna bisericească dă următorul material: peatra, cărămida, nășipul, lemnele trebuincioase pentru stat la zidire, zilele de lucru cu palma și cărăușia întreagă.

Planurile și preliminarile de spese, precum și condițiile de licitație se pot vedea la oficiul parohial până în ziua licitațiunei.

Comitetul parohial își rezervă dreptul a da edificarea acestora, la acei întreprinzători în cari va avea mai multă încredere și vor oferi mai mare garanță.

Ciceu-Poeni, 22 Maiu 1910.

Din încredințarea comitetului:

Alexandru Sighiartău **Ioan Marcuș**
paroh presid. notar.
Văzut: **Teodor Herman**
prot.

Nr. 220/1910.

(193) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător la școala confesională din Luncani, protopresbiteratul Hațegului, se publică prin aceasta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar din repartitie 600 cor., restul până la 1000 cor. se va cere dela stat.

2. Cuartir în edificiul școlii.

3. Lemne de foc 4 s'angini, din cari se va încălzi și sala de învățământ.

Concurenții au să-și înainteze cererile, instruite conform normelor din vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiterat în termenul deschis, având a se prezenta înainte de alegere poporului în biserică spre a face cunoștință.

Hațeg, în 24 Maiu 1910.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. al tractului Hațeg în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Dr. Cornel Popescu
protopresbiter.

Nr. 340/910.

[195] 2-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de capelan cu drept de succesiune lângă parohul Ioan Crăciun din parohia de clasa a treia Glâmbocă, protopresbiteratul gr. or. al Avrighului — în sensul rezoluțiunii Prea-venerabilului Consistor arhidiecezan din 16 Martie 1910 nr. 2346 B. prin aceasta se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Tel. Rom.“

Emolumentele împreunate cu acest post de capelan sunt jumătate din venitele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post de capelan să-și substearnă cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare la subscrisul oficiu protopresbiterat gr. or. al Avrighului în Avrigh (posta Avrigh, Feklek, Szebenmegye) până la termenul sus indicat, având a se prezenta în vre-o Duminică sau sâmbătoare la biserică spre a cânta eventual celebra și cuvânta și a face cunoștință cu poporul și poziția comunei.

Avrigh, 16 Maiu 1910.

Oficiul protopresbiterat gr. orient. al Avrighului în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioan Căndea
protopop.

A apărut broșura:

MIZERIE, BOALĂ, CRIMĂ

și

DEGENERARE

sau

ALCOOLISMUL ȘI URMĂRILE LUI

din punct de vedere

Economic, igienic, moral și național.**De Pr. D. VONIGA.**

Tipografia Nouă, Orăștie, 1910.

Broșura se estinde pe 6 coale tipar 8° și are următorul cuprins: 1. Introducere. 2. Despre beuturi în general. 3. Istoricul beuturilor spirituoase. 4. Beția și consecințele ei, în general. 5. Efectele stricicioase ale beuturilor spirituoase, în special asupra organismului omenesc. 6. Alcoolismul sub raportul morbidității și al mortalității. Tuberculoza (oftica) și morburile mentale. 7. Alcoolul și morala publică sau raportul dintre alcoolism și criminalitate. 8. Alcoolul și ereditatea, sau efectele alcoolismului asupra posterității. Copiii bețivilor. 9. În resumat: Alcoolismul — Mizerie, Boală, Crimă și Degenerare. 10. Lupta în contra alcoolismului. Combaterea beției. 11. Cauzele alcoolismului. 12. Plan de învățământ antialcoolic.

Prețul broșurei 1 cor. 60 fil. Se poate procura la autor în Gyirok și la toate librăriile. (178) 8-10

Epilepsie.

Cine suferă de epilepsie, sgârșiri și alte boale de nervi, să ceară broșura despre aceasta. Se capătă gratuit și franco prin (231) 52-52

priv. Farmacia la Lebedă
Frankfurt a/M.

Căștigul cel
mai mare ev.
600,000 M.

**Anunț
de noroc!**

Căștigurile
le garan-
tează statul.

Prima tragere la 22 Iunie.

Invitare la participarea
Șanselor de câștig
garantate de statul Hamburg marelui loterii de bani în care

9 mil. 841,476 Mărci
cu siguranță trebuie câștigate!

Căștigul cel mai mare într'un caz foarte norocos:

Mărci 600,000

anume:	Cășt. principale à
Mărci 560,000	Mărci 300,000
" 550,000	" 200,000
" 540,000	" 100,000
" 530,000	" 60,000
" 520,000	" 50,000
" 515,000	" 45,000
" 510,000	" 40,000
" 305,000	" 30,000
" 303,000	" 20,000
" 302,000	" 15,000
" 302,000	" 10,000

În total conține loteria, care constă din 7 clase, 100,000 losuri cu 48,405 câștiguri și 8 premii, așa că aproape

jumătate din toate losurile trebuie să câștige.

Căștigurile se urocă clasă cu clasă și anume cel mai mare câștig din cl. I. e event. M. 50,000, acela al cl. a 7-a event. M. 600,000.

Prețul oficios al losurilor cl. I. sunt:

Los întreg	Jumăt. de los	Sfert de los
M. 6 (K 7)	M. 3 (K 3-50)	M. 1-50 (K 1-75)

Planul oficios de tragere provăzută cu emblema statului, din care se văd depunerile pentru următoarele clase, precum și lista exactă a câștigurilor, le trimite la cerere înainte gratis și franco.

Fiecare participant primește după tragere lista oficioasă de tragere.

Căștigurile se solvesc prompt pe garanția statului. Totodată rog comande cel mult până în

22 Iunie.**Samuel Heckscher senr.**

Cassă de bancă în Hamburg 36.

Coupon de com. către DI Samuel Heckscher senr
Cassă de bancă, Hamburg 36.

Trimiteți-mi { un los întreg à M. 6.— (K 7.—)
 { „ de jum. à M. 3.— (K 3-50)
 { un sfert de los à M. 1-50 (K 1-75)

Adresa:

Suma o primiți alăturat { Ce nu corespunde a
Prin mandat postal { se șterge.
Ridicați-o prin ramburs {

(135) 16-16

Nr. 261/1910

[196] 3-3

Concurs.

Pentru ocuparea parohiei Ripa-Rimetiului (cl. III-a) se escrie concurs repetit cu termen de 30 zile dela prima publicare în acest jurnal.

Venitele, cu întregirea prescripș dela stat sunt cele însemnate în coala B.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu, în termenul sus indicat, în care timp concurenții, pe lângă observarea restricțiunilor reglementare, sunt îndatorați a să prezenta în vre-o Duminică sau sâmbătoare la biserică, spre a cânta și predica resp. celebra.

Alba-Iulia, 9 Mai 1910.

Oficiul protopresbiterat al tractului Alba-Iulia, în conțelegere cu comitetul parohiei.

Ioan Teculescu
protopresbiter.

„Gloria“
cea mai perfectă pompă cu lanțuri.

Cereți catalog.
(96) 10-10

Unde se pot procura

REVERENZI

croite cu chic și lucrate bine? Numai la

IOAN PETRAȘCU

măestru croitor, Sibiu, Str. Cisnădiei Nr. 30,

pentru că el le croește foarte bine și pe lângă că le lucră din material bun le face și cu un preț de tot moderat și la caz de urgență le poate face în timpul cel mai scurt posibil.

Să mergem dar la el, să sprijinim industria românească, căci numai astfel putem deveni tari și mari!

[94] 27-52

Telefon 172.

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătorie de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanță de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o latură, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate

(302) 40-52

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fier bătut, ca și spre turnarea de toate de metal.

Prețcuranturi ilustrate gratis.

